

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
SAMSUN KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 25.11.2021-335
Karar Tarihi ve No : 25.11.2021-8144

Toplantı Yeri: SAMSUN

Samsun ili, Vezirköprü ilçesi, Özgüney (Gölgüney) Mahallesi, Belen (Çal) Mevkii, özel mülkiyete ait 186 ada, 450 parselde kaçak kazı sonucu açığa çıkan mozaikli alanda Müze Müdürlüğünce yapılan kurtarma kazıları sonucunda, 186 ada, 450 ve kısmen 451 parsellerde ortaya çıkan Martyrium (Kilise) ve yapı kalıntılarının I. ve III. derece arkeolojik sit alanı olarak edilmesi önerisine ve ortaya çıkarılan mozaiklerin Müzeye kaldırıldığına dair rapor ve belgelerin gönderildiği Samsun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Müze Müdürlüğünün 03.09.2021 gün ve 1681944 sayılı yazısı, kazı alanının güvenlik amacıyla toprakla kapatıldığına dair Samsun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hukuk Bürosunun 02.11.2021 gün ve 1868565 sayılı yazısı, kurum görüşlerinin iletildiği Vezirköprü Belediye Başkanlığının 20.04.2021 gün ve 2361 sayılı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün 28.04.2021 gün ve 2021145487 sayılı, Karayolları 7. Bölge Müdürlüğünün 07.05.2021 gün ve 439983 sayılı, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığının 26.05.2021 gün ve 23233 sayılı, DSİ 7. Bölge Müdürlüğünün 07.05.2021 gün ve 1288190 sayılı yazıları, 186 ada, 450 parseldeki tescil konusunun alanda devam eden kurtarma kazısı sonrası Samsun Müze Müdürlüğünce önerilecek sınırlar doğrultusunda görüşülmesi, jeofizik etüt çalışmasının jeoradar (GPR) yöntemiyle ile yapılması ve kurtarma kazısı sonucu ortaya çıkarılan mozaikli tabanın uzman restoratör eşliğinde kaldırılmasına dair Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 26.08.2021 gün ve 7926 sayılı kararı, konuya ait Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanının 22.11.2021 gün ve 839 sayılı dosya inceleme raporu okundu, ekleri ve ilgili dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Samsun ili, Vezirköprü ilçesi, Özgüney (Gölgüney) Mahallesi, Belen (Çal) Mevkii, özel mülkiyete ait 186 ada, 450 parselde kaçak kazı sonucu açığa çıkan mozaikli alanda Müze Müdürlüğünce yapılan kurtarma kazıları sonucunda, 186 ada, 450 ve kısmen 451 parsellerde ortaya çıkan Martyrium (Kilise) ve yapı kalıntılarının bulunduğu alanın, 2863 sayılı yasa kapsamında I. ve III. derece arkeolojik sit alanı olarak tescil edilmesine, sit sınırlarının ekli haritada işaretlenen sınırlar ve belirtilen koordinatlar doğrultusunda kabul edilmesine, ekteki tescil fişinin uygun olduğuna; haç planlı kilisede ortaya çıkan taban mozaiklerinin, 26.08.2021 gün ve 7926 sayılı kurul kararı doğrultusunda konservasyon uzmanı tarafından kaldırılarak Müzeye nakledildiği anlaşıldığından, güvenlik amacıyla kazı alanının üzerinin toprakla kapatılmasına yönelik yapılan işlemin uygun olduğuna; 186 ada, 450 parselin tapu kaydına "karar eki haritada koordinatları belirtilen alanın I. ve III. derece arkeolojik sit alanı olduğuna" dair, 186 ada, 451 parselin tapu kaydına da "karar eki haritada koordinatları belirtilen alanın I. derece arkeolojik sit alanı olduğuna" dair şerh konulmasına,

I. ve III. derece arkeolojik sit alanında koruma amaçlı imar planı yapılıncaya kadar, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 658 sayılı ilke kararındaki I. ve III. derece arkeolojik sit alanlarına ilişkin hükümler doğrultusunda, aşağıda belirlenen geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarının geçerli olduğuna karar verildi.

SAMSUN İLİ, VEZİRKÖPRÜ İLÇESİ, ÖZGÜNEY(GÖLGÜNEY) MAHALLESİ
I. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANINA AİT
GEÇİŞ DÖNEMİ KORUMA ESASLARI VE KULLANMA ŞARTLARI

1-) I. derece arkeolojik sit alanı korumaya yönelik bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak sit alanıdır. Bu alanda, kesinlikle hiçbir yapılaşmaya izin verilemez.

55.11.388

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
SAMSUN KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 25.11.2021-335
Karar Tarihi ve No : 25.11.2021-8144

Toplantı Yeri: SAMSUN

- 2-) Bilimsel amaçlı kazıların dışında hiçbir kazı yapılamaz, ancak resmi ve özel kuruluşlarca zorunlu durumlarda yapılacak alt yapı uygulamaları için Müze Müdürlüğü'nün ve varsa kazı başkanının görüşüyle konu koruma kurulunda değerlendirilir.
- 3-)Yeni tarımsal alanlar açılmaz, yalnızca sınırlı mevsimlik tarımsal faaliyetler devam edebilir, koruma kurulunca uygun görülmesi halinde seracılığa devam edilebilir.
- 4-)Höyük ve tümülüslerde toprağın sürülmesine dayanan tarımsal faaliyetler kesinlikle yapılamaz, ağaçlandırmaya gidilemez, yalnızca mevcut ağaçlardan ürün alınabilir.
- 5-) Taş, toprak, kum vb. alınamaz; kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocakları açılmaz; toprak, curuf, çöp, sanayi atığı ve benzeri malzeme dökülemez.
- 6-)Bu alanlar içerisinde yer alan ören yerlerinde gezi yolu düzenlemesi, meydan tanzimi, açık otopark, WC, bilet gişesi, bekçi kulübesi gibi üniteler koruma kurulundan izin alınarak yapılabilir.
- 7-)Taşınmaz kültür varlıklarının mahiyetine tesir etmeyecek şekilde koruma kurulundan izin almak koşuluyla birleştirme (tevhit) ve ayırma (ifraz) yapılabilir.

SAMSUN İLİ, VEZİRKÖPRÜ İLÇESİ, ÖZGÜNEY(GÖLGÜNEY) MAHALLESİ
III. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANINA AİT
GEÇİŞ DÖNEMİ KORUMA ESASLARI VE KULLANMA ŞARTLARI

- 1-) Söz konusu sit alanında plansız alanlar imar yönetmeliğine göre; bu yönetmelik ve ilgili diğer mevzuata uygun olacak şekilde talep edilecek uygulamalar için (yeni yapı, tevhit, ifraz, terk, ihdas, vb.) Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulundan izin alınacaktır. Talep edilen uygulamaların ilgili mevzuatlara uygunluğunun idaresince bildirilmesi zorunludur.
- 2-)Alanda yapı kullanma izin belgesi bulunan mevcut yapılara, 3194 sayılı İmar Kanununun 21 inci maddesi kapsamına giren ruhsata tabi olmayan tadilat-tamirat izni verilebilir. Bu izin ve izin sonrası denetimler yürürlükteki mevzuat doğrultusunda gerçekleştirilir.
- 3-)Yeni yapılanmalara yönelik belediyesince ve/veya valilikçe herhangi bir inşai uygulama izni verilmeden önce, ilgili Müze Müdürlüğü uzmanları tarafından sondaj kazısı gerçekleştirilerek, sondaj sonuçlarının bu alanlarla ilgili varsa kazı başkanının görüşleriyle birlikte Müze Müdürlüğü'nce koruma bölge kuruluna iletilerek alınacak koruma bölge kurulu kararı doğrultusunda hareket edilir.
- 5-)Sondaj sonuçlarına göre koruma bölge kurulu kararı doğrultusunda yapılaşmaya gidilecek tüm parsellerde temel hafriyatı müze müdürlüğü denetiminde yapılır.
- 6-)İçme suyu, kanalizasyon, elektrik, doğalgaz, telekomünikasyona yönelik alt yapı çalışmaları için ilgili müze müdürlüğüne başvurularak, müze müdürlüğü denetiminde yapılacak kazı çalışmalarının sonuçları Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilir. Çalışmalar esnasında herhangi bir buluntuya rastlanması halinde ise çalışmaların durdurulması ve alınacak koruma bölge kurulu kararı doğrultusunda hareket edilmesi gereklidir.
- 7-)Alanda yapılacak kazı, hafriyat ve zemine müdahale içeren her türlü işlemin müze müdürlüğü denetiminde yapılması zorunludur.

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
SAMSUN KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

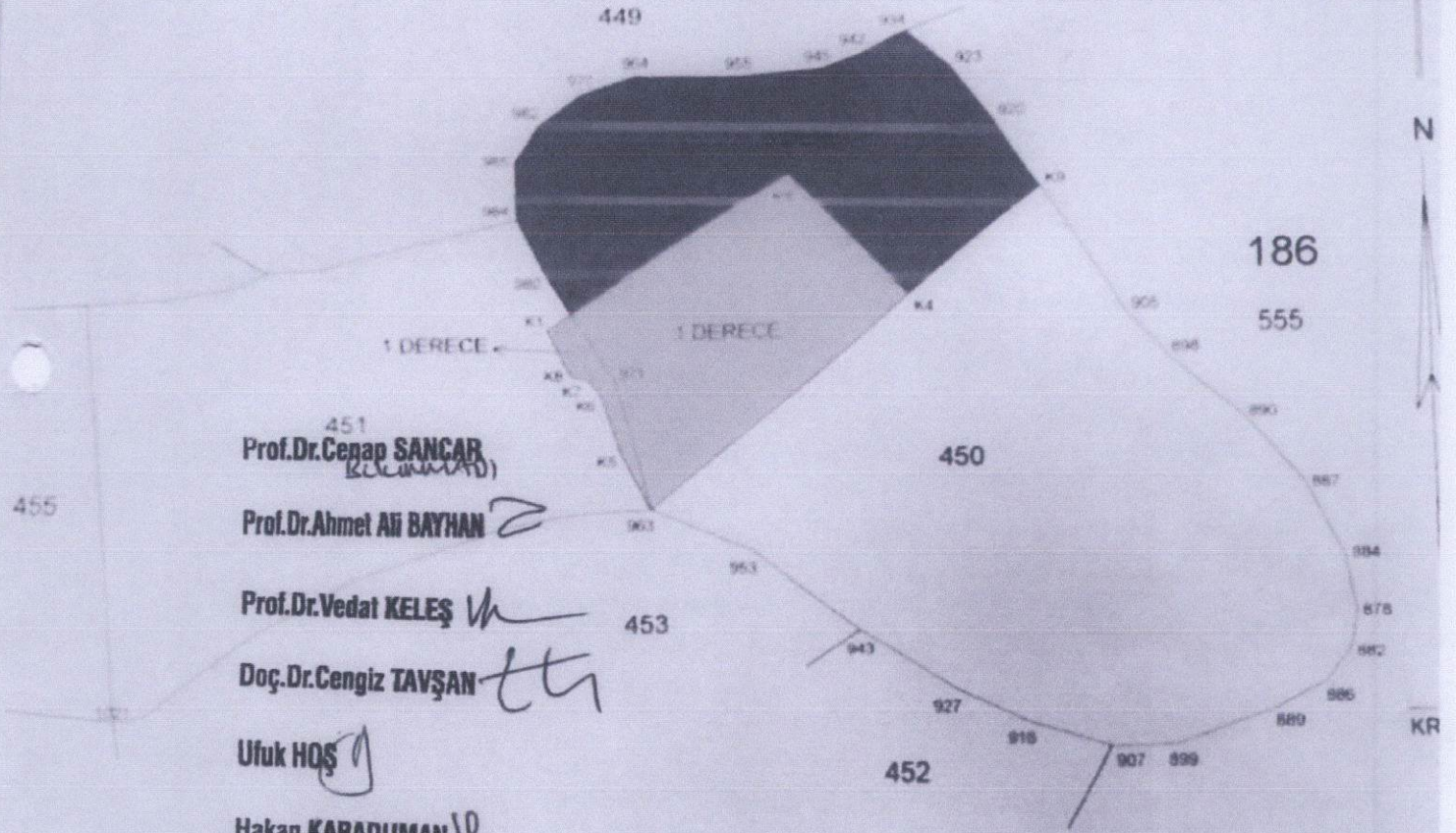
Toplantı Tarihi ve No : 25.11.2021-335
Karar Tarihi ve No : 25.11.2021-8144

Toplantı Yeri: SAMSUN

- 8-)Alanda taş, toprak, kum vb. alınamaz, kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocaklar açılmaz, toprak, çürük, çöp, sanayi atığı ve benzeri maddeler dökülemez.
- 9-) Talep edilecek tevhit, ifraz, terk ihdas vb. uygulamalar taşınmaz kültür varlıklarının mahiyeti dikkate alınarak koruma bölge kurulunca değerlendirilir.
- 10-)Ülke enerji üretimine getireceği katkı ve kamu yararı doğrultusunda koruma bölge kurulunca uygun görülmesi halinde alanda rüzgar enerji santralleri yapılabilir.
- 11-)Koruma bölge kurulunca alanda genel sondaj kararı alınabilir.
- 12-)Belediyeler, valilikler ve ilgili kurumlarca III. derece arkeolojik sit alanının bütününe yönelik üç yıl içinde koruma amaçlı imar planının hazırlanarak Koruma Bölge Kuruluna sunulması zorunludur.
- 13-)Geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarında belirtilmeyen konularda Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararı doğrultusunda uygulama yapılacaktır.

ASLI GİBİDİR

İl: SAMSUN
İlçesi: VEZİRKÖPRÜ
Mahalle: ÖZGÜNEY
Ada no: 186
Parsel no: 450-451

451
Prof. Dr. Cenap SANCAR

Prof. Dr. Ahmet Ali BAYHAN

Prof. Dr. Vedat KELEŞ

Doç. Dr. Cengiz TAVŞAN

Ufuk HOŞ

Hakan KARADUMAN

Belkas DÖNMEZ

UYGUN BULUNDU

Samsun Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

25.11.2021 gün ve 8144...
sayılı karar ektir.

ED50 KOORDİNATLAR

Nokta No	Y	X	Nokta No	Y	X
K9	429255.18	4558421.87	920	429254.06	4558441.42
923	429248.98	4558449.01	934	429243.15	4558453.20
K4	429243.03	4558415.72	942	429237.39	4558450.31
945	429232.13	4558448.59	K3	429227.46	4558434.43
955	429221.09	4558447.96	963	429209.08	4558387.66
964	429207.14	4558448.33	K5	429205.07	4558395.45
971	429204.32	4558400.24	K6	429202.47	4558404.04
K7	429200.63	4558406.34	977	429200.26	4558446.06
K8	429198.65	4558406.67	K2	429198.56	4558415.10
K1	429195.41	4558412.99	980	429195.25	4558420.18
982	429194.37	4558441.69	984	429191.38	4558428.13
985	429191.11	4558436.73			

PARSEL SINIRI

1. DERECE SİT ALANI

3. DERECE SİT ALANI

Ada/Parsel	Noktalar	Hesap Alan
186/450/3 DERECE	920 923 934 942 945 955 964 977 980 982 984 985 K2 K3 K4 K9	1531.40
186/450/1 DERECE	963 971 K2 K3 K4	992.67
186/450/11 DERECE	983 971 K1 K2 K5 K6 K7 K8	71.34

tarafından hazırlanmıştır. 03.09.2021

Mehmet EMEÇ
Kadastro Teknikeri

AVRUPA KONSEYİ T Ü R K İ Y E	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO	
İLİ : Samsun	İLÇESİ : Vezirköprü	MAHALLE- KÖY VEYA MEVKİİ: Özüncey Mahallesi, Belen (Çal) Mevkii		HARİTA NO:	
ADI : Martyrium (Kilise) ve Yapı Kalıntıları				KADASTRO PAFTA :	ADA PARSEL
					186 450-451
GENEL TANIM : Doğu - batı yönünde uzanan Martyrium (Kilise) dıştan dışı 14.31 x 14.44 m uzunluğa sahip olup yapının var olan duvar kalıntıları ise 0.70 m ile 0.82 m arasında değişen genişliktedir. Kuzeye, güneye ve batıya ayrılan haç kolları orta bölümde birleşir. Haç plana göre bölünmüş kilise yapısı apsis ve haç kollarından oluşmaktadır. Yapının naos kısmına giriş duvarları tamamen tahrip olmuş batıdan sağlanır. Tahribat nedeniyle bu kısımda olması gereken kapı düzenlemesi ile kilisenin batı duvarına ait hiçbir mimari düzenleme günümüze ulaşmamıştır. Girişin sağlandığı batı haç kolu içten içe 4.52 x 3.80 m ölçülerine sahiptir. Haç kollarının kesiştiği 3.75 x 3.80 m ölçülerindeki orta bölümün zemini tarımsal faaliyetler ile kaçak kazılardan dolayı yoğun tahribata uğramıştır. Orta bölümden ayrılan güney haç kolu içten içe 4.51 x 3.72 m ölçülerindedir. Orta bölümden ayrılan kuzey haç kolu ise içten içe 4.60 x 3.65 m ölçülerindedir. Kilise yapısının doğu cephesi içten yarı yuvarlak bir apsisle sınırlandırken, apsisin dış duvarları keskin dönüş yapan köşeli hatlara sahiptir. Batı haç kolunun kuzey ve güneyine konumlandırılmış, kuzey ve güney haç kollarının batı duvarlarına dıştan bağlantılı dörtgen yan mekânlar yer alır. Bu mekânların her iki duvarı kilisenin duvarlarıyla ortak kullanılarak düzenlenmiştir. Güneydeki A mekânı içten içe 3.54 x 3.90 m, kuzeydeki B mekânı ise içten içe 3.86 x 3.68 m boyutlarındadır. Ortaya çıkarılan kilise yapısının, Hristiyanlıkta kutsal sayılan kişileri (martyrler) ve gömü alanlarını taçlandırmak adına yapılan Martyrium ile özdeşleştirilmesi gerektiği kanaatindeyiz. Ayrıca Martyrium dışında kalan I. derece arkeolojik sit alanı sınırları içinde duvar kalıntıları bulunmaktadır.					
ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Yasadışı kazılar					
ŞİMDİKİ DURUM : Martyrium içindeki mozaikli tabanların müzeye nakline yönelik kurtarma kazısı gerçekleştirilmiştir.					
ŞİT POTANSİYELİ : I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı özelliği taşımaktadır.					
KORUMA DERECESİ : I. ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı					
HAZIRLAYANLAR: 02.09.2021					
Uğur AKYÜZ - Arkeolog					
Mustafa KOLAGASIOĞLU - Arkeolog					
KONTROL EDEN : 02.09.2021					
Kenan SÜRÜL					
Müze Müdürü V.					
KORUMA KURULU KARARI					
REVİZYON					
KORUMA KURULU ONAYI					
25.11.2021 gün ve ... 8144... sayılı karar ekidir.					
YAYIN DİZİNİ :					
GÖZLEMLER : UYGUN BULUNDU					
Samsun Kültür Varlıkları					
Koruma Bölge Kurulu					
25.11.2021 gün ve ... 8144... sayılı karar ekidir.					
HARİTALAR, FOTOĞRAFLAR :					
Resim 1: Martyrium orto foto			Harita 1 - 2: Kadastral harita ve koordinatlar		